

Učební osnovy

Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura zaujímá ve výchovně vzdělávacím procesu stěžejní postavení, je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*; vyučuje se ve všech ročnících osmiletého studijního cyklu.

Cílem výuky vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* je aktivní rozvoj vyjadřování žáků, dokonalejší ovládnutí spisovného jazyka v mluvené i psané podobě jako prostředku sdělování a dorozumívání a přenosu informací; jazykové vyučování tak plní úlohu integračního činitele všech učebních předmětů.

Předmět obsahuje tři vzájemně úzce propojené složky: komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a výchovu literární; ve výuce se všechny složky prolínají je však zachováno ustálené členění předmětu.

Cílem vyučování literatuře je, aby si žáci gymnázia prostřednictvím děl české i světové literatury osvojili kompetence, jež se stanou východiskem pro jejich další vzdělávání i sebevzdělávání a zejména aktivní celoživotní čtenářství a kultivaci jejich duchovního života.

Výuka českého jazyka a literatury na gymnáziu má rovněž přispět ke zvýšení jazykové kultury a svým zaměřením a obsahem k vytváření citlivého osobního vztahu žáků k jazyku jako důležité složce národní kultury a k poznávání bohatého aktuálního rozvoje současné češtiny.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Hodinová dotace:

Prima – 3 hodiny + 1 hodina z disponibilních hodin (třída není dělena na skupiny).

Výuka v primě je doplněna doplňujícím vzdělávacím oborem dramatická výchova (1 hod. týdně, třída je dělena na skupiny).

Sekunda, tercie, kvarta – 4 hodiny (1 hodina je dělena na skupiny)

Rozvržení složek předmětu:

<i>jazyková výchova</i>	<i>2 hodiny týdně</i>
<i>komunikační a slohová výchova</i>	<i>1 hodina týdně</i>
<i>literární výchova</i>	<i>1 hodina týdně</i>

Vyučovací předmět český jazyk a literatura realizuje tematické okruhy průřezových témat

- *osobnostní a sociální výchova*
- *výchova demokratického občana*
- *výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*
- *multikulturní výchova*
- *mediální výchova*

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáky k aktivnímu rozvoji jejich vyjadřování, vybírá a předkládá jim vhodná cvičení a texty; v uvedených složkách (komunikační a slohová výchova, jazyková a literární výchova) žáci aktivně pracují s texty všech funkčních stylů (*kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence pracovní*).

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali text či jiný jazyk. projev na úrovni adekvátní jejich věku pochopit, analyzovat, diskutovat o něm a své názory podložit argumenty (*kompetence k učení, soc. a personální, komunikativní*).

Učitel vede zvolenými metodami žáky k souhrnné znalosti českého pravopisu se zřetelem k jeho pochopení, zdokonalení a upevnění, k hlubšímu pochopení jazyk. systému, a to na základě jejich vlastních jazykových zkušeností., učí je samostatně pracovat se základními jazykovými příručkami.

Výběrem cvičení a textů odborných i uměleckých motivuje učitel žáky k tomu, aby si vytvořili vlastní názor, adekvátně (formou i obsahem) ho vyjádřili a obhájili, byli schopni o něm diskutovat, kriticky přijímat a tolerovat názory ostatních (*kompetence komunikativní, sociální a personální*).

Žáci jsou systematicky vedeni k odpovědnému a samostatnému zpracovávání informací formou domácích úkolů, referátů, projektů atd. (*kompetence k učení a k řešení problémů*), učí se prezentovat vlastní práci, písemně i ústně formulovat vlastní čtenářské a další kulturní zážitky, hodnotí vlastní práci a práci ostatních (*kompetence k řešení problémů a kompetence komunikativní*).

Součástí výuky jsou návštěvy filmových a divadelních představení, výstav, galerií, muzeí atd. v rámci regionu i mimo něj, a to s důrazem na mezipředmětové vztahy (cizí jazyky, dějepis, zeměpis, občanská výchova, výtvarná a hudební výchova, informatika)

V rámci výuky literatury je realizováno průřezové témat *Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví*, a to s důrazem na region Polabí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulky)